

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

NOTES ON A NEWLY ACQUIRED SAMARITAN MANUSCRIPT.

THE number of Samaritan Pentateuchal MSS. accessible to European scholars has been increased by one recently presented to Westminster College, in Cambridge, by Mrs. Lewis, LL.D., the well-known discoverer of the Sinaitic Gospel Palimpsest, and her sister Mrs. Gibson, LL.D. It was purchased for them at Jerusalem in the summer of 1900. Something of its recent history can be learned from the colophon cited below; but whether the individual who is there said to have paid for the rehabilitation of the MS. is the same as the one who ultimately sold it, I have not been able to ascertain. The vendor's own statement was that the book had been in the possession of his family for many generations. Although by no means one of the oldest known MSS. of its class, it has nevertheless a certain interest; and a short account of its contents and characteristics may not be out of place in this REVIEW.

The volume contains 308 leaves of a vellum MS. dating from the beginning of the sixteenth century (see below). The size of the leaf is $10\frac{1}{2}$ in. broad by $15\frac{1}{4}$ in. deep. These leaves are mostly intact, but a considerable number are more or less mutilated; and where this is the case the rent edges are neatly pasted to a piece of paper on either side, making the fragment up to the proper size; and on these the missing text is written. Both at the beginning and the end several leaves have been entirely lost; and accordingly the opening chapters of Genesis (i. 1-vi. 21) and the close of Deuteronomy (xxxi. 4 to end) are written on paper sheets of the same size as the vellum. Fol. 307 (numbering from the beginning of the *paper*) is also re-

placed by a complete sheet of paper. Foll. 293-306 are detached from the binding; singularly enough these are the very leaves which contain the acrostic (see below) giving the date, &c. of the writing. As it stands, therefore, the MS. is a complete copy of the Samaritan Pentateuch, the whole being bound in red leather, stamped in nine places with the motto, لا يمس الا المطهرون: "Let none touch it but the pure."

The vellum, which is rather coarse in quality, is written on both sides; on the *inside* of the skin the characters are almost as distinct as when first written, while on the *hair* side they are frequently barely decipherable. The faded lettering has sometimes, but not regularly, been retouched or rewritten by the hand that wrote the paper portions; and other corrections appear to have been made at different times. Each page contains two columns: on the right is the Samaritan Version of the Pentateuch (seven to ten Massoretic verses in a column), and on the left an Arabic translation. Both are written in the Samaritan character, although in the left-hand column the later scribe occasionally resorts to the ordinary Arabic script, when pressed for room. I have not found any instance of this in the original (vellum) MS. Both columns exhibit a common feature of Samaritan MSS. in the tendency to isolate the last two letters at the end of the line; but very often the lines are too crowded to allow of any interval.

On the last paper page there is a colophon of seventeen lines, describing the circumstances under which the MS. was patched up, and fixing the date of that operation with absolute precision. It is written in a cursive Samaritan script, and in a very compact and regular hand. Transliterated in Hebrew letters it is as follows:—

- 1 ביכלות • יהוה • ורחמותו • ורב • צדקתו • הוה • הכלול • מן •
- 2 מעמרות • זאת • התורה • הקדושה • ומכתבות • המנרע • ממנה •
- 3 מן • ראשה • ואחרה • מן • אותות • ממחה • ברמש • יום • הרביע •
- 4 כה • מן • חדש • שואל • אשר • הוא • הרביע • מן • החשבן • העברי •

- 5 מן • חדשי • שנת • ו • וש • ואלף • לממלכת • בני • הגר • יהוה •
 6 ייסרה • קרוב • ואני • עבדה • מסכינה • סגני • החטאות • הדרוש •
 7 מיהוה • הרתו • והרחמה • והסליחו • שלמה • הכהן • בן •
 8 עמרם • בר • שלמה • בר • טוביה • בר • יצחק • הכהן • הלוי • שמש •
 9 המכתב • הקדוש • והשם • הגדול • בכנשת • שכם • ועמרתי • זאת •
 10 התורה • על • פי • מן • היא • תחת • ידו • בעת • עמרתי • יתה • האיש •
 11 הטב • אחי • ברת • נצעיו • בן • יצחק • דמבני • מרחיב • יהוה •
 12 בקדוש • זה • התורה • יאריך • ביומי • חייו • ויתן • לו • בנים •
 13 ובני • בנים • יהונו • טובים • מן • שמורי • ארהתה • קדישתה •
 14 אמן • והאיש • הזוכיר • נתן • לי • שכרי • ממה • דלו • יהוה •
 15 יחלף • עליו • ויסני • לו • הכסף • והזהב • בעלמה • סגני • בלא •
 16 מגיע • אמן •: • ושלום • יהוה • על • אדונן • משה • בן • עמ' •
 17 מספר • מה • ברא • אלה • מן • בראשית • אל • יום • נקם •

TRANSLATION.

(1) By the power and mercy of the Lord and the greatness of his righteousness, the end was (reached) of (2) the restoration (?) of this holy law, and of the writing of what was defective in it (3) at its beginning and its end, of obliterated letters, on the evening of the fourth day, (4) the 28th of the month *Shawwāl*, which is the fourth according to the Hebrew reckoning, (5) of the months of the year 1306 of the dominion of the sons of Hagar—the Lord (6) chastise it speedily (?)—and I his poor servant, laden with sins, seeking (7) of the Lord indulgence and mercy and pardon, Shlomoh the priest, son of (8) Amram, son of Shlomoh, son of Tobiah, son of Jīḥāq the Levitical priest, Shammash of (9) the sacred school (?) and the great name (?) in the synagogue of Shechem: and I restored (?) this (10) law by the aid of him in whose hand it was at the time when I restored it, the good (11) man, my brother in religion, נצעיו, son of Jīḥāq, of the sons of Merhib; may the Lord (12) by the holiness of this law (?) lengthen the days of his

life, and give him children (13) and grandchildren—may they be good!—of such as keep his holy law: (14) Amen. And the foresaid man gave me my hire of what belonged to him: the Lord (15) make it up to him (*or* “renew his leaves?” see Job xiv. 7)! (16) Amen. And the peace of the Lord be on our lord Moses, son of Am(ram), (17) who recorded what God created from the beginning to the day of vengeance¹.

There are one or two points here which call for remark. The year 1306 of the Hegira corresponds to 1888–89 of the Christian era, the exact date of the colophon being apparently June 26 in the latter year. The writer, Shlomoh or Salameh, seems to have belonged to the Levitical family of Uzziel; and his genealogy can be traced in the succession of High Priests of that house given in Neubauer's *Chronique* (l. c., pp. 429, 465). His father Amram was High Priest at Nablus during Petermann's visit to the country in 1853², and during those of Mills in 1855 and 1860³. Salameh the father of Amram is well known to scholars as the correspondent of Silvestre de Sacy and the French Foreign Office during the period from A. D. 1808–26⁴. Of the younger Salameh I have not been able to find any trace, although it is possible that

¹ For the above translation I have been much indebted to hints kindly given me by Dr. Schechter of Cambridge University, who has pointed out in particular the occurrence of several strange words in the Samaritan Liturgies published by Heidenheim. Much of the phraseology is still obscure to me, although the general sense is clear enough. The words מְמַרְחִי and מְמַרְחִי I have ventured to connect with a meaning given in Brockelmann's Lexicon for the Syriac ܡܡܪܚܐ: viz. *executus est, perfecit*. The “sons of Merhib” are mentioned in the *Chronique Samaritaine*, published by Neubauer in 1869, as one of four families into which the Samaritan community at Shechem is divided (see *Journal Asiatique*, XIV, p. 466). The eulogy on Moses at the close has a parallel in Heidenheim's *Die Samaritanische Liturgie*, Heft III, p. 41, ll. 15, 16.

² Petermann, *Reisen im Orient*, I, pp. 260–292.

³ Mills, *Three Months' Residence at Nablus, &c.* (1864).

⁴ The letters were published by De Sacy in *Notices et extraits des manuscrits de la bibliothèque du roi*, Tom. XII, pp. 1–235 (Paris, 1831).

some mention of him may exist in the works of recent travellers. At all events a son of Amram (presumably too young to be made High Priest in his father's lifetime) might very well be alive at the very recent date of the colophon. According to the *Chronique* (l.c., p. 466) Amram appointed his nephew Jaqob ben Haroun as his successor in A. H. 1273 (A. D. 1856-57); and in the fifth edition of Baedeker's *Palestine* (1900), Jaqob is given as the name of the present High Priest. Salameh appears, therefore, to have held only the subordinate office of Shammash or deacon in 1889.

All this, however, throws no light on the more important question of the age of the older (vellum) MS.; and since the last part of the document has been destroyed, it would not have been surprising if we had been left to determine this point from palaeographical indications. Happily this is not the case. The needful information is furnished by an acrostic, worked into the text in the curious manner characteristic of Samaritan scribes. In folios 293 to 305 of this MS., for instance, a clear space, about a quarter of an inch wide, is observed running straight down the centre of each column, like a passage between the pews of a church. This space is reserved for the letters forming the acrostic. The scribe goes on with his work, carefully avoiding the narrow central column, until he comes to the letter he wants in a suitable position; then he brings it out into the clear space in the middle; and thus, without altering a letter of the text, he slowly puts together, in perpendicular order, a short account of his own work. Unfortunately the later scribe has not been careful to preserve the alignment; and hence it is very difficult to trace the acrostic through the passages supplied by him on paper. But so far as I can make it out it reads, in the Hebrew columns, as follows:—

כתב • זאת • התורה • הקדושה • העבד • העני • המסבין • הצריך • אל •
רחות • יהוה • ורחמותו • אברהם • בן • שת • בן • יצחק • בן • שת • אהרן •

בן • יצחק • הכהן • הלוי • ברמשק • על • שם • סהבה • ויקירה • וקראה •
 וצלאה • וחשובה • וכתובה • אברהם • בן • סעדה • בן • יעקב • דמבני •
 קדמה • וכן • בשנת • תשעה • ותשע • מאות • בחדש • אלחנה • לממלכות •
 ישמעאל • והיא • מליו • נ • אהרואן • אודי • יהוה • דבכנ • [ס]עד • ויסלח •
 לכתובה • ולמי • יקרי • בה • וי[ז]כרו • במוב • אמן • אמן • בעמל • משה •
 הכהן (?) • אמן :

There is a similar acrostic in the Arabic columns which reads thus:—

כתב • הדה • אלשריעה • אלמקדסה • אלעבד • אלפקיר • אלמסכין •
 אלמחתאן • אלי • ראפה • אללה • ורחמתה • אברהים • אבן • רשיד • אבן •
 אסחק • אלמאמאם • אלליואני • ברמשק • עלי • אלשיה • אלגליל • אלקארי •
 אלמצלי • אלכאתב • אברהים • אבן • סעיד • אבן • יעקוב • מן • בני •
 אלמשרק • ודלך • פי • סנה • תסעה • ותסע • מאות • פי • שהר • אלה[ג?] •
 לממלכה • אסמעיל • הוי • [כמ]אלה • תלאה • שרע • אשכר • אללה • אלדי •
 בדלך • סא[עד] • ויעפר • לכאתבהא • ולמן • יקרא • פיהא • ו[?]דכ[רה] •
 באלחיר • אמ[ן] • בעמל • מוסי • אמן .

It would appear, therefore, that the MS. was written at Damascus in the last month of the Mohammedan year 909, i.e. A. D. 1504. It may be mentioned in this connexion that the MS. has two features which are said not to be found in the very oldest MSS.: one is the numbering of the Ten Commandments on the margin, and the other the addition of a note to the end of each of the five books, stating the number of קצים, or sections, which it contains¹. The style of the writing will be seen from the accompanying plate, on which part of the acrostic appears, and which at the same time illustrates the patchwork additions made by the writer of 1889.

The text of the MS. so far as I have yet examined it, exhibits all the salient features of the Samaritan Version

¹ See Rosen in *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, XVIII, p. 588 f.

of the Pentateuch; individual aberrations are frequent, but very slight, and for the most part probably mere scribal errors. In order to give some idea of the soundness of its text, I here append a list of divergent readings in Genesis, based on a comparison with Petermann's list of variants¹, whatever that be worth. I have divided them for convenience into three classes: I. Readings in which the MS. differs from the Massoretic Text, while Petermann gives no variant. II. Those in which the MS. agrees with the M. T. against Petermann's Samaritan. III. Cases where the MS. reading differs both from the M. T. and Petermann. This method has, of course, the disadvantage of not bringing out the really interesting peculiarities of the Samaritan Pentateuch; but it affords the readiest means of representing the idiosyncrasies of the particular MS. we are concerned with. I have not thought it necessary to include in the lists differences in the use of the *matres lectionis*; with regard to these it is enough to say that the MS. fully shares the partiality of the Samaritan Version for the *scriptio plena*.

I. Differences from Massoretic Text *not* noted by Petermann. (The *first* reading of each pair is that of the MS., the *second* that of M. T.)

Gen. i. 7, 8 להרקיע | לרקיע (3 times): i i למינהו | למינו:
 14 למשל | להמשל 18 להבדיל | להבדיל added before על הארץ:
 21 האדם | אדם 7 ii. כדמותנו | וכדמותנו 26 הרמשת | הראמשת
 (and so vv. 20, 23, ch. iii. 8): 9 את כל עץ | כל-עץ 12 מאד added
 after טוב: 7 iii. ויחפארו | ויחפרו 13 עשית | עשיתי 16 suff.
 of 2 s.f. written כִּי — for כִּי in עֲצֵבוֹנִיךָ | בֵּיךְ, אִישִׁיךְ, עֲצֵבוֹנִיךְ 21
 כִּתְנוֹת | כִּתְנוֹת 21 גִּנֵּר | גִּנֵּר 21 אֶל-קֵין | לֵקֵין 6 וְתִסֵּף | וְתִסֵּף 2
 23 וְיִלְדוּ | וְיִלְדוּ 4 vi. וְיִלְדוּ נָח | וְיִלְדוּ נָח 32 omits נָח
 17 לְהַשְׁחִית | לְהַשְׁחִית 1 vii. אֱלֹהִים | יְהוָה 3 לְחַיִּית (ה inserted

¹ Versuch einer hebräischen Formenlehre nach der Aussprache der heutigen Samaritaner, &c.; in Abhandlungen für die Kunde des Morgenlandes, Bd. V (1868), pp. 219 ff.

above the line!): 14 הם | המה : 18, 19^a *omitted* entirely :
 | ויכל 2. viii. בתבה | בתהבה 23 : וכל | כל 21 : השרץ | הרמש 21
 21 : חיה | החיה 16 : נתנו | נתתיו 2 : בכל | ובכל 2. ix. : ויכלא
 רעמה | רחמה 7 : סבא | סבה 7. x. : אחר | אחרי 28 : וישת | וישתה
 | הצימרי 18 : מן-הא' | מן בהארץ 11 : סבתכא | סבתכה : (once)
added אי 32 : אחיו | האחד 25 : (omitted) ר) ואפכשד 24 : הצמרי
added את 9 : שפת *added* before xi. 7 : הגוים : שפת
 : מורה | מורה 6. xii. : שרי | שבי 30 : אלה | ואלה 10 : שפת
 | אמרפל 9 : בשוי | בשבי 5 : בעש' | באשתרות 5. xiv. : וירא | ויראה 7
 : שכרך | ושכרך 1. xv. : הע' | אעשרתי 23 : ילידי | וילידי 14 : ואמרפל
 xvii. 1 : שם | את שם 16 : וילדת | וילדתי 11. xvi. : יורש | יירש 3
 xviii. 6 : שנה | שנים 24 : יליד | ילידי 13 : תשעים *omitted* after שנה
 : זעקת | צעקת 20 : לא | לה 15 : אמנם | האמנם 13 : לושי | ולושי
 16. xxi. : לו | אליו 5. xix. : (and so xix. 5, 10) האנשים | האנשים 22
 : גרתה | גרת 23 : הוא | הו 17 : אל-קול | את קול 17 : כמטחוי | כמטוי
 | אחד 13 : יחידך | (and so ver. 16) יחידאך 2. xxii. : הצאן | צאן 28
 : (N. P.) צחר | צהר 8. xxiii. : רבקה | רקבה 23 : אחר
 : עוד אל | עוד על 20. xxiv. : שמה | שם 13 : מערת *omitted* before את 9
 : לגמלים | (sic) לגמלימם 32 : גם | וגם 25 : ההצלח | הצליח 21
 | ויאמרו 55 : *inserted* above the line : אברהם 52 : אנכי | אני 42
 | קראו 30 : חדר | הדר 14 : צחר | צהר 9. xxv. : היי | הוי 60 : ויאמר
 | מצויה 8. xxvii. : אילן | אליון 34. xxvi. : ערשים | עד שים 34 : קרא
 את 35 : הצד | הציד 33 : ויתן | יתן 28 : ידיו | ידו 16 : מציזה
 : אנכי | אני 20. xxviii. : ומטל | מטל 39 : ברכתך *added* before
 | קראה 34 : רבצים | רביצים 2. xxix. : עשר | אעשר 22
 (the *omitted* before צדיקתי 33 : ילדי | ילדי 26 : ולקחת | ולקחתי 15. xxx.
 : קרא : xxxi. 9 : (and so ver. 41) ברהמים | ברחמים 37 : צדקתי | (dotted י
 : לא אכלו | יאכלו 33 : ל—ול | אל—ואל 10. xxxii. : אביכם | אביהן
 : אתנהלה | אתנחלה 14 : הבאת | הבאתי 11 : וילדה | וילדה 2. xxxiii.
 חמור 4 : על | אל 3 : לראות | להראות 1. xxxiv. : לאמי | לאטה 14
 19 : חרפה | ערפה 14 : וסחרה | סחרה 10 : אביו *omitted* before
 : בהקשתה | בקשותה 17 : שמך עוד | עוד שמך 10. xxxv. : הדבר | רבר
 : מהלאה | (the *omitted* before מהאלאה 21 : (so ver. 20) הוא | הי 19

22 : בת צ' | בן צבעון 2 : אילון | אלון xxxvi. 2 : בני | ובני 24
 : —חות | להשתחיות xxxvii. 10 : מגדיאל | מגדאל 43 : והימם | ואימם
 : אנה אני בא | הנה אני בה 30 : בשרנו | ובשרנו 27 : ויקהו | ויקחו 24
 : על | אל xxxviii. 12 : שאלה | שיאלה 35 : בני *added after* היא 33
 : הסהר | הסחר 20 xxxix. : אבוא | ואבוא 16 : בפתח | (?) בפתח 14
 : אלי | אל xli. 2 : אל | על xl. 11 : אסירים | אסורים 22 : (and so throughout)
 : ומראנה 21 : ותרענה | ותריענה 18 : (throughout) בריא(ו)ת | בריית
 : *omitted* את 51 : והרקות | והדקות 27 : מלאת | מליות 22 : ומראיהן
 : הצרעה 21 : אלינו | עלינו 21 : שמה | שם xlii. 2 : שם : before
 : התמהמנו 10 xliii. : האחד | אחד 27 : שמעתם | שמעתים 22 : הצרה
 : שמה | שם 30 : אל | על 30 : (2°) בית | ביתה 18 : התמהמהנו
 : פרץ 12 : וצחר | וצהר 10 : (P. reverses) ואהר | ואחר 10 xlv. :
 : אליו xlvii. 1 : מפים | מאפים 21 : ואשבֿל | ואשבאל 21 : ופרץ
 : לכם *added after* לחם 16 : כסף | הכסף 15, 16 : ויאמר *added after*
 : כבדת ארץ | כבדת הארץ 7 xlviii. : לחֿמֿש | לחמוש 26 : ועד | עד 21
 : ויברכך | יברכך 25 : ישתחוו | וישתחוו 8 : יודך | יודך 8 xlix.
 : ואתם | אתם 20 l.

II. Agreements with Massoretic Text as against Petermann's Variants. (The reading common to the MS. and M. T. stands *first*.)

Gen. i. 2. : חוילה | החוילה ii. 11 : לפני תהום | על פני תהום 9
 : רעה 2 iv. : אדם | האדם 20 : אשיאני | השיאני 13 : איך | איכה
 : דם האדם 6 ix. : להיות | להחיות vi. 19 : ושבע | ושבעה 24 : רעי
 : ריפד | וריפת 3 : (sic) אחרי | אחרי x. 1 : דם אדם | (retouched)
 : 10 xvii. 12 : הניך | הנך xvi. 11 : (transposed by P.) ואכר | ואכר 10
 : בניך 12 xix. : אחרת | האחרת 21 : הקים | אקים 21 : ילידי | ילד
 : וגמלים 35 : הביר | הבאר 20 xxiv. : על | אל 12 xxii. : ובניך
 : ואדבאל 13 : קטורה | קטורה 1 xxv. : ותתכסה | ותתכס 65 : גמלים
 : 28 : והבאת | והבאתי xxvii. 12 : העלימני | הלע[י]מני 30 : ואדבל
 : אורי | אורה 35 : הבא | הבה 21 xxix. : (and so ver. 37) דינן | דן
 : אל | על 25 xxxiv. : ויחבש | יחפש 35 xxxi. : ארעי | ארעה 31 xxx.
 : פרי | פרה 11 : היא | (Keth) הוא 6 xxxv. : להבישני | להבא[י]שני 30
 : 17 : נחת | נחת 17 : אלה | ואלה 17 xxxvi. : ותקשה | תקש 16

דינבה | דנהבה 32 : חוין | עוין 28 : (?) ושמ׳ | שפ׳ 23 : זרע | זרח :
 xxxviii. 12 וחירה | וחירא : 23 נהי | נהי 26 : נהי | נהי 23 : נהי | נהי 23 :
 xxxix. 1 ויקנאו | ויקנאו : 1 שמה | שם : xli. 10 אתי | אתם : 43
 חדרה | החדרה 30 : משנא | משנה xliii. 12 : אברך | אברך :
 xlv. 9 וגם | גם : 34 ימצא | תמצא : xlv. 17 בריעה | בריה (twice) :
 29 הוא | והוא : xlix. 19 מרעי | מרעה : xlvii. 4 ויראה | וירא :
 1. 23 ילדו | ילדו.

III. Cases where the MS. differs both from M. T. and Petermann's variants. (In the following order : MS. | M. T. | Petermann.)

Gen. iii. 16 ואריוניך | והרניך : vii. 8 וכל אשר | וכל אשר : xi. 10
 איזל | איזל | עיזל 27 : להדים | לודים | לדים : x. 13 ומכל א'
 ובלש : xiv. 4 וילך | ויאהל | ויאל : xiii. 18 אחבי | אחר | אחרי
 (later hand) : xvi. 12 השוה | שוה | השוי 17 : ובשלש | ושלש | (later hand)
 | אמלטה | המלט 20 : אציא | אציאה | הוציא : xix. 8 פרי | פרא
 | תנקה | תנקי 41 : אל השקית | אל-השקת | על השקות : xxiv. 20
 : ולמשאים | ולמושם | ולמשים : xxv. 3 מה | אליה | לה 58 : תנקיא
 : תאדר | תריד | תהדר 40 : כצידו | כרציד | כי צידו 28 :
 xxviii. 11 מראשותו | מראשותו | מראשיתו : xxx. 2 (and so ver. 11) :
 Between xxx. 36 and xxx. 37 the Sam. has a long insertion, in which the MS. gives two readings different
 from Petermann's, viz. ושוב for ושוב and ואמיב for ואמיב : xxxi. 33
 : xxxvi. 19 אעלת | עלות | עאלת : xxxiii. 13 ויחבש | omits | ויחפש
 : xxxvii. חדר | הדר | הדר 39 : עשו ערום | הוא אדום | עשו הוא אדום
 : xli. 56 ותתכסה | ותכס | ותתכס : xxxviii. 14 קעמה | קמה | קאמה 7
 : והוציאו | הוציאו | והוציא : xlv. 1 כל ה' | כל פני ה' | פני כל הארץ
 : xlvii. 17 וינהלם | וינהלם | ואלולי : xlv. 16 וארולי | וארולי | וארולי :
 : xlviii. 12 יקחתו | יקחת | יקחתו : xlix. 10 חיו — | חיו — | חיו וישתחוו :
 : שפפין | שפפין | שפפון 17 (sic) : הבלילו | הבלילו | הבלילו.

As has been said, the Hebrew text is accompanied by an Arabic translation, which follows the original closely line by line. Substantially the same version is found in a much older Samaritan Pentateuch in the Cambridge

University Library (No. 714, dated A. H. 616), which again for the most part corresponds, page for page and line for line, with the recently discovered MS. A comparison of the two in a few passages shows a good many variations in the Arabic; and of these a large proportion must have been deliberately introduced. The version is undoubtedly that of Abu Said, which is believed to have supplanted amongst the Samaritans the older Jewish version of Saadya in the eleventh or twelfth century¹. The text of Abu Said, as far as the end of Leviticus, has been edited by Kuenen (1851-54), from three MSS. whose age is not stated. Now, so far as my examination has extended, the two Cambridge Pentateuchs do not seem to differ much more from each other than Kuenen's three MSS. differ amongst themselves; and while his text agrees now with the one and now with the other (frequently, of course, diverging from both), in the great majority of the instances examined it is the younger MS. which coincides with Kuenen's edition. As a specimen of the kind of variations that occur, I may take the following from the famous *crux interpretum* in Gen. xlix. 10 (עַד בִּי יִבּוֹא שְׁלֹה). In one of Kuenen's MSS. שְׁלֹה is simply transliterated شَلْه: the other two boldly substitute سليمان. The Cambridge MSS. both read שְׁלֹה; but in the older the word is followed by the gloss ויקא'ל אנה סלימאן ("and he shall be called Solomon"). Here again the younger MS. comes nearest to Kuenen's text; the other perhaps represents a compromise between a traditional interpretation and the desire to be faithful to the original. I do not venture to draw any general conclusions from these facts, my object being mainly to bring the new MS. under the notice of Samaritan scholars. It is not unlikely that its chief value will be found to consist in the light which it throws on the history of the principal Arabic translation current among the Samaritans.

J. SKINNER.

¹ See Kautzsch, in Herzog's *Real-Encyklopädie*, 2nd ed., Bd. XIII, p. 351.